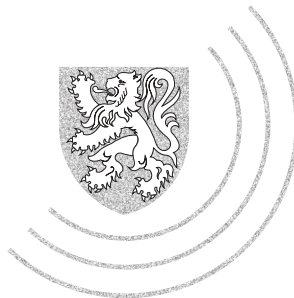

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

29 oktober 2001

BELEIDSBRIEF

Planning en Statistiek

Beleidsprioriteiten 2001-2002

ingediend door de heer Steve Stevaert,
minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie

INHOUD

	Blz.
Inleiding	3
Overzicht per beleidsdoel	5
1. Beleidsdoel : "Beter structureren en coördineren van statistiekbeleid in Vlaanderen"	5
2. Beleidsdoel : "Prioriteit voor aanmaak van statistieken voor beleidsmonitoring"	10
3. Beleidsdoel : "Internationaal vergelijkbare statistieken en productie van referentiestatistieken	12
4. Beleidsdoel : "Beter gebruik van statistieken"	15
5. Ondersteunende middelen	19

INLEIDING

Indien de overheid geloofwaardig wil blijven en competitief ten overstaan van haar omgeving, dan zal ze inspanningen moeten leveren om haar management te baseren op informatie en kennis. Ook de (toekomstige) wijze van beleidsvoering, met name meer gedecentraliseerd en via geresponsabiliseerde agentschappen, doet de behoefte ontstaan aan beleidsmonitoring. Gegevens over de effecten van het gevoerde beleid vormen samen met prognoses, toekomstverwachtingen, benchmarking ... het kader waarbinnen de beleidskeuzen zullen moeten worden genomen of zo nodig bijgestuurd worden.

Informatie is dus nodig in alle fasen van de beleids- en beheerscyclus. Deze informatiebehoefte speelt zich zowel af op het macroniveau (samenlevingsniveau) als op het meso- en microniveau m.b.t. de beleidsdomeinen en specifieke projecten. Tussen deze niveaus moet er communicatie zijn en een gestructureerde doorstroming van informatie onder de vorm van kennis. Informatie is meestal kwantitatief maar het beleid heeft ook behoefte aan kwalitatieve informatie die ze onder meer kan bekomen door het bevragen van doelgroepen.

Een Vlaams statistiekbeleid moet in deze context gezien worden als een noodzakelijk instrument voor een op informatie gebaseerd strategisch management.

De beleidsnota Vlaamse Statistieken 2000-2004 stelt dat het streefdoel van de Vlaamse regering is, een performant statistisch systeem uit te bouwen dat de gebruikersgroepen snel, permanent en op systematische wijze relevante en kwaliteitsvolle officiële statistieken aanbiedt.

Deze uitdaging wordt vertaald in vier strategische doelen:

- Tegen einde 2000 stelt de Vlaamse regering een eerste overlegd statistisch programma vast teneinde de Vlaamse statistische initiatieven te stimuleren, beter te structureren, te coördineren en bij te dragen tot een klantvriendelijke ontsluiting van de statistieken door een eenloketstatistiek.
- De ontbrekende statistieken voor de opvolging van de beleidseffecten zoals gedefinieerd in de beleidsnota's en/of plannen van de Vlaamse overheden, worden bij prioriteit en op een gecoördineerde wijze aangemaakt.
- Ten behoeve van de Vlaamse overheid wordt het aanbod aan vergelijkbare statistische referentiecijfers inzake de demografische, socio-economische, budgettaire en sociaal-maatschappelijke beleidscontext zodanig uitgebreid dat Vlaanderen daarin gemiddeld even performant is als haar internationale omgeving.
- De Vlaamse overheid maakt bij haar beleidsvoering in toenemende mate een verantwoord en optimaal gebruik van gevalideerde statistieken.

De administratie Planning en Statistiek vervult bij de uitvoering van deze doelstellingen een belangrijke stimulerende en ondersteunende rol. Het unieke aan deze dienst is dat ze een directe band legt tussen overheidsmanagement (met onder meer strategische plannen en opvolging van beleidsindicatoren), methodologie (onder meer inzake surveyonderzoek) en statistiek. Deze dienst moet bezig zijn met de productie, analyse en verspreiding van strategische informatie.

Binnen het kader van de reorganisatie van de diensten van de Vlaamse regering worden (blijven) de ministeries verantwoordelijk voor de gegevensverzameling, -opslag, -verwerking, -interpretatie en -verspreiding voor de beleidsdomeinen waarvoor ze bevoegd zullen zijn. De administratie Planning en Statistiek en later de studiedienst van de Vlaamse regering zal verantwoordelijk zijn voor de verzameling van de referentiegegevens over demografische, macro-economische en sociaal-maatschappelijke context.

Ze zal de statistiekfunctie in de ministeries en agentschappen aansturen en stimuleren door het uitwerken van richtlijnen voor een statistische meerjarenprogrammatie. Ze zal de kwaliteitspromotor en bewaker zijn voor het statistisch productieproces, de opmaak van indicatoren en voor het surveyonderzoek in opdracht van de Vlaamse overheid. Aangezien de kwaliteitsborging essentieel is om een beleid te voeren dat gestoeld is op informatie, zullen deze richtlijnen een verplicht karakter hebben.

Om de Vlaamse regering en het Parlement ten alle tijde de informatie te kunnen geven die ze nodig hebben voor hun beleidsbeslissingen en –evaluatie, zullen de diensten hun medewerking moeten verlenen aan de uitbouw van het eenloketstatistiek en aan het opvolgingssysteem voor beleidsindicatoren. Er zal ook een meldingsplicht worden ingevoerd m.b.t. surveyonderzoek bij de burgers en bedrijven, zodat men weet welke informatie met respect voor de privacy van persoonsgegevens, beschikbaar is en overbevraging kan worden tegengegaan.

Er staat dus een grote uitdaging te wachten om de overheid toe te laten een op informatie gebaseerd management te voeren. Hierbij zullen de normen ‘beleidsrelevantie, tijdigheid, toegankelijkheid en betrouwbaarheid’, de richtsnoeren vormen voor de initiatieven die de komende jaren worden genomen.

Om deze uitdaging succesvol te kunnen aangaan, moeten uiteraard randvoorwaarden worden vervuld met betrekking tot voldoende en gekwalificeerd personeel, aangepaste werkings- en ICT-middelen en een degelijke juridische inbedding.

Momenteel zijn een 27-tal personen werkzaam op de administratie Planning en Statistiek. In 2000 ging het om 23,4 voltijds equivalenten waarvan 6,7 VTE op niveau A2 en 7,2 VTE op niveau van adjunct van de directeur (A1).

De totale kost voor deze studiedienst en dienstverlening bedroeg in 2000 2.086.638 euro of 84.174.774 fr. Het is de totale kost en omvat dus zowel de personeelskosten als de werking, de investeringen en de uitbestedingen. In 2000 werd 10,9 miljoen fr. (13%) uitbesteed aan onderzoeksopdrachten en externe consultancy. Het jaar voordien bedroeg dit nog 24,8% van de totale kost van de administratie Planning en Statistiek.

Een belangrijke indicator voor het belang dat de Vlaamse overheid hecht aan een goede ondersteuning van het strategisch informatiemanagement, is de groei van de middelen die ze wil vrijmaken voor de centraal ondersteunende dienst. Het is zeker en vast de verdienste van deze regering dat een klein budget van 332 000 euro in 1999 verhoogd werd tot 1 106 000 euro of met ander woorden meer dan een verdrievoudiging (333%) van de vastleggingkredieten in vier jaar tijd!

OVERZICHT PER BELEIDSDOEL

1. Beleidsdoel: 'Beter structureren en coördineren van statistiekbeleid in Vlaanderen'

De eerste doelstelling van de beleidsnota Vlaamse Statistieken wijst op de noodzaak van een gecoördineerde aanpak van het statistiekbeleid in Vlaanderen. Ze is als volgt geformuleerd:

Tegen eind 2000 stelt de Vlaamse regering een eerste overlegd statistisch meerjarenprogramma vast teneinde de Vlaamse statistische initiatieven beter te structureren, te coördineren en bij te dragen tot een klantgerichte ontsluiting van de statistieken via één-loket-aanpak.

Welke initiatieven werden reeds genomen?

Statistisch meerjarenprogramma

Tegen eind 2000 werd een statistisch meerjarenprogramma uitgewerkt op ambtelijk niveau. Hierin werd per beleidsdomein een overzicht van de behoeften aan regionale statistieken gegeven en werd een voorlopige inventaris samengesteld van de geplande initiatieven inzake de ontsluiting van gegevens en de verspreiding ervan, de benodigdheden inzake ICT en personeel. De administratie Planning en Statistiek heeft deze inventarisatie gecoördineerd. Algemene vaststelling is dat de statistiekfunctie in vele administraties en VOI's niet echt is uitgebouwd en dat er in sommige gevallen zelfs weinig of geen interesse is voor statistiek (bij gebrek aan tijd en expertise). De kritische succesfactor 'uitbouw van professionele statistiekcellen' blijft geldig temeer daar in de toekomst het voorbereiden en opvolgen van beheerscontracten de behoefte aan beheers- en beleidsinformatie zal verscherpen.

Omwille van de vaagheid waarmee de meeste initiatieven werden beschreven, werd het rapport niet voorgelegd aan de regering.

De administratie Planning en Statistiek kreeg als opdracht meteen van start te gaan met de uitwerking van actieprogramma's (tweejaarlijks).

In 2001 werden een tiental beleidsdomeinen geselecteerd (statistiek, cultuur, werkgelegenheid, personeelsfunctie, mobiliteit, energie, economie, landbouw, ruimtelijke ordening, toerisme, wonen) en werden de betrokken administraties of VOI's aangesproken om een actieprogramma op te stellen voor de aanmaak van nieuwe statistiekreeksen of een grondige verbetering van de bestaande gegevensinzameling. Deze werkwijze sluit aan bij wat in Groot-Brittannië, Australië, USA, Nederland... gebeurt en waar sinds enkele jaren wordt werk gemaakt van een geprogrammeerd statistiekbeleid.

Eind 2001 zijn de statistische actieprogramma's uitgetekend en worden ze voor uitvoering voorgelegd aan de bevoegde overheid.

Eenloketstatistiek

Aan het eenloketstatistiek wordt stapsgewijze gestalte gegeven door meerdere initiatieven.

Vooreerst bestaat reeds een website Vlaamse Statistieken waarop heel wat gegevens worden aangeboden via internet.

Deze gegevens worden door de administratie Planning en Statistiek verzameld bij diverse statistiekproducenten en gezocht op internet (links naar statistieksites). Om het gebruik van de databestanden te optimaliseren (zie ook beleidsdoel 4) werden aanvullende tools ter beschikking gesteld zoals een GIS-toepassing (Basiskaart) of een interactieve ontsluitingswijze (zie Interactieve Databank). Ook alle berichten over statistieken worden systematisch bijgehouden en becommentarieerd (Statnieuws).

Om het zoekproces bij de klanten te verkorten werd de homepage aangepast (indeling met korte vermelding wat achter de rubrieken zit) en werd de zoekmachine versterkt (zoekt nu op

alle rubrieken en niet alleen meer op FRED-metadatabank en ook dieper bvb. op titels van tabellen).

De website Vlaamse Statistieken is ondertussen ook geïntegreerd in de portalsite van de Vlaamse overheid. Hij is rechtstreeks oproepbaar vanuit de bottum 'statistieken en indicatoren'. Wat de gebruiker vooral aanspreekt (zie ook verhoging van trafiek) is de sterke uitbreiding van het aanbod aan statistiekreeksen! Dit is gerealiseerd door meer bronbestanden te ontsluiten en door de invoer van de elektronische versie van VRIND.

Binnen de administratie is de helpdesk statistiek beter gestructureerd zodat binnen de drie dagen de meeste vragen worden beantwoord. De antwoorden worden systematisch opgeslagen en vormen input voor de inhoudelijke verbetering van de website en later voor de dossiers met veel gevraagde statistieken (zie verder helpdesk vragen). De interactiviteit met de statistiekgebruikers wordt bovendien ondersteund door de emailfunctie die ook op de homepage een opvallender plaats kreeg.

Er gebeurt op geregelde tijdstippen een communicatie over het beschikbare aanbod aan de geïnteresseerde en intensieve gebruikers (APS-abonnees), aan potentiële klanten (emailbericht over elektronische VRIND aan alle afdelingen en VOI's, gemeentebesturen...) en aan het ruime publiek (demo's op OCMW-trefdag, Vlaanderendag...).

Statistieken over nieuwkomers: strategisch project

In de beleidsnota werd reeds gesteld dat voor een aantal thema's overleg nodig was tussen verschillende diensten van het ministerie en met federale instanties om tot een sluitende statistiek te komen. In het kader van het inburgeringbeleid dat de Vlaamse minister bevoegd voor Welzijn wil realiseren, werd het dringend nodig een goed overzicht te bekomen over het aantal meerderjarige anderstalige nieuwkomers dat in Vlaanderen verblijft met een statuut als volgmigrant (nieuwkomers die via huwelijk of gezinshereniging naar België komen), asielzoeker, erkende vluchteling of persoon zonder wettig verblijf maar die door de regularisatieprocedure het recht bekwam om in België te verblijven. De administratie Planning en Statistiek pleegde overleg met meerdere diensten op federaal niveau (Rijksregister, Dienst Vreemdelingenzaken), gemeentebesturen en coördineerde de initiatieven.

Mits een aantal bewerkingen op de verschillende registers (bevolkings-, vreemdelingen- en wachtregister) die het Rijksregister beheert en mits afspraken met gemeenten m.b.t. het eenvormig registreren van bepaalde informatie, zal een redelijk betrouwbare statistiek van de beoogde doelgroep worden gegenereerd. De registratie van de nieuwkomers zou in de toekomst nog eenvoudiger kunnen indien een aantal codes door het Rijksregister worden aangepast. Hierover wordt verder onderhandeld op federaal niveau.

Overleg met federale statistiekproducenten

Voor wat de productie van regionale statistieken betreft, zijn de regio's in België nog in belangrijke mate afhankelijk van federale instanties die voor bepaalde beleidssegmenten het monopolie bezitten inzake gegevensinzameling en -verspreiding.

De Vlaamse overheid moet echter tijdig kunnen beschikken over voldoende achtergrondinformatie voor de onderbouwing van haar beleid. Daarom zijn onderhandelingen met het federale niveau nodig. Tegen eind 2001 is hierover een eisenbundel klaar. De belangrijkste aandachtspunten hierin zullen handelen over:

- De (rechtstreekse) toelevering van statistieken aan de Europese instanties voor deze bevoegdheden waarvoor Vlaanderen bevoegd is geworden en aan de mogelijke coördinerende rol die het NIS daarbij nog kan spelen.
- De nood aan meer gedesaggregeerde data. Voor de nationale rekeningen bijvoorbeeld heeft enkel het INR inzage op een databank met atomaire gegevens. Ook regionale diensten hebben behoefte aan gedetailleerde sets van gegevens om variabelen met elkaar in verband te kunnen brengen. Dit zou ook de bevragsingslast bij bedrijven kunnen verminderen.
- De regionale dimensie bij het opstellen van steekproefplannen zodat de surveys voldoende representatieve informatie opleveren tot op het niveau van de gewesten. Dit probleem stelt zich onder meer bij de structuurenquête die door het NIS wordt georganiseerd bij de bedrijven en die nuttige informatie zou kunnen leveren voor de regionale rekeningen, statistieken over milieu-uitgaven en arbeidskosten op het niveau van de vestigingen.

- De afstemming van nomenclaturen en aangepaste afbakeningen wat nodig is voor de coherentie van de statistieken op Belgisch niveau en voor de internationale verplichtingen. Zo hanteert het NIS nog de oude NACE 1970 indeling voor de BTW-statistieken terwijl andere instanties zoals de RSZ de nieuwe NACEBEL-indeling gebruiken. De standaard klassengrenzen van de RSZ laten niet toe de grootteklassen te vormen die Vlaanderen of Europa wensen voor hun beleid (vb. 250 werknemersgrens voor KMO's zoals op Europees niveau afgesproken).
- Laattijdigheid van toelevering van (regionale) statistiekreeksen. Zo komen de bevolkingsstatistieken (geboorte-sterfte-migratie) met 8 maanden vertraging ter beschikking. Het BBP volgens de ESR95-methode is op federaal niveau beschikbaar tot 1999 terwijl de Nationale Bank de regionale gegevens enkel maar voor 1997 ter beschikking stelt.

Over deze eisenbundel zal overleg worden gepleegd met de sociale partners (via de SERV) om also ook de ondersteuning te krijgen van andere primaire gebruikers van regionale statistieken.

Wat kan reeds worden aangetoond?

INDICATOR m.b.t. statistisch meerjarenprogramma:

Aantal nieuwe statistiekreeksen in kader van statistische actieprogramma's voor 2001-2002: 264 * voorlopig

INDICATOR m.b.t. eenloketstatistiek:

Stijging van bezoekersaantal van website Vlaamse Statistieken

Maandgemiddelde in 1999: 18.152 clicks

Maandgemiddelde in 2000: 33.222 clicks

Maandgemiddelde op basis van trafiek in eerste drie kwartalen 2001: 48 920 clicks

INDICATOR m.b.t. eenloketstatistiek:

Stijging van aanbod aan statistiekreeksen op website Vlaamse Statistieken

In 2000: 154

In 2001: 846

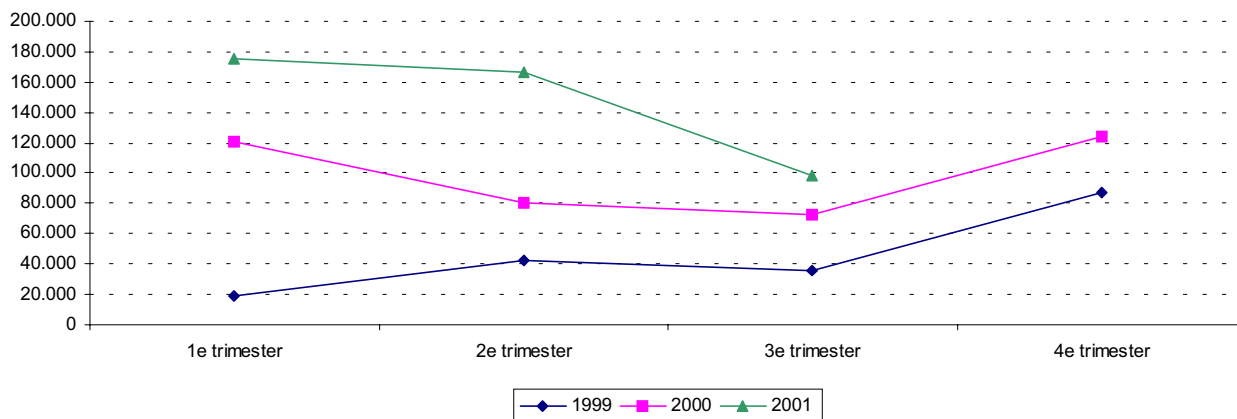
STRATEGISCH PROJECT: Nieuwkomers

Oplossing uitgewerkt

Trafiek op website Vlaamse statistieken

Het bezoekersaantal op de website Vlaamse Statistieken stijgt voortdurend. In het eerste trimester van 1999 bedroeg de trafiek 19.226 clicks. Dit was de startperiode. In de overeenkomstige periode in 2000 was dit al opgelopen tot 121.147 en in 2001 zelfs tot 147.104 clicks. Het maandgemiddelde in de eerste driekwartalen van 2001 bedroeg 48.920 clicks.

Aantal clicks op website Vlaamse statistieken (maandgemiddelde)

Bron: Sitestat- website APS

Helpdeskvragen

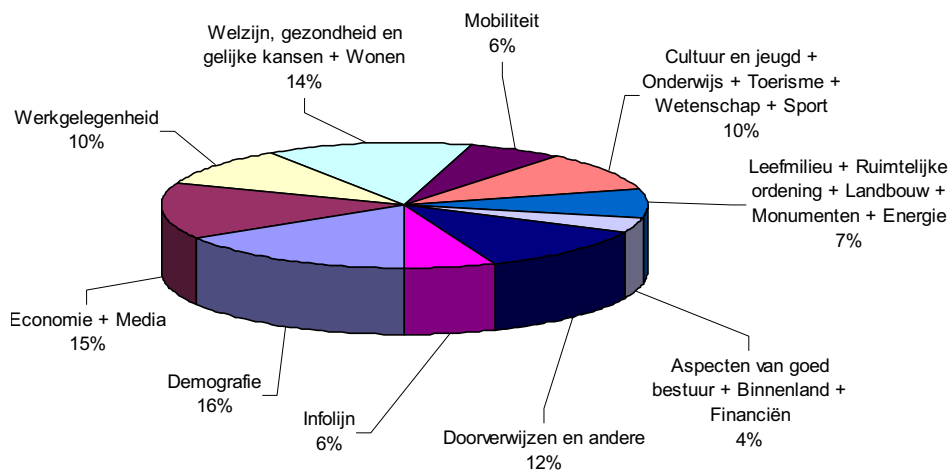
In de eerste drie kwartalen van 2001 werden aan APS 496 helpdeskvragen gesteld. Deze vragen hadden betrekking op meerdere beleidsdomeinen maar ook op meer algemene referentiestatistieken inzake demografie (16,3%).

Naar aard van de klant kunnen we stellen dat 18% afkomstig was van overheden (administraties, lokale en gewestelijke overheden). De onderwijssector (studenten, leerkrachten) is het meest intensief op zoek naar statistieken (41%). Ook particulieren stellen vragen (28%). De overige groep zijn bedrijven (18%).

Dit wijst er enerzijds op dat er een brede interesse is voor statistieken maar anderzijds ook dat nog niet alle gebruikers zelfstandig de gewenste informatie vinden. APS heeft 83,7% van de helpdeskvragen zelf kunnen beantwoorden. Een aantal gebruikers zocht specifieke statistieken en werden gericht doorverwezen naar de bevoegde diensten.

Een aantal emailberichten hadden geen betrekking op statistiek en waren van algemene aard. Deze klanten werden in contact gebracht met de Vlaamse Infolijn.

Welke vragen worden gesteld ?

Bron: APS-helpdesk

Netwerken inzake statistiek

Een kritische succesfactor voor de betere coördinatie van het Vlaamse statistiekbeleid is het politieke en administratieve draagvlak om samen te werken met de dienst die belast wordt met de coördinatie van het statistiekbeleid.

Een indicator om de draaischijffunctie van de administratie Planning en Statistiek te meten is de mate waarin deze dienst als expertisecentrum wordt aangesproken en deel uitmaakt van gebruikersgroepen en platforms waarin statistiekproducenten en -gebruikers samenkomen om oplossingen te zoeken voor de gap tussen vraag en aanbod en proberen tot overeenstemming te komen inzake definities, gebruik van nomenclaturen,... APS treedt hierbij op als coördinator of als gezaghebbend orgaan ingeval van onenigheden.

In 2000 maakten APS-experten deel uit van 33 platforms en werkgroepen die op regelmatige basis bijeenkomen. Hiermee worden 15 domeinen op de 26 gedekt.

Voorstellen voor 2002 en de toekomst

Statistische actieprogramma's

Het Statistisch Meerjarenprogramma en de actieprogramma's moeten duidelijk maken waar er nog lacunes zijn inzake regionale statistieken en hoe men dit tekort gaat aanpakken (wie doet wat en met welke inzet van middelen?).

Voor de 10 domeinen die reeds in 2001 zijn opgestart, zal opvolging worden gegeven aan de vooropgestelde uitvoeringschema's. In 2002 zullen voor 10 andere beleidsdomeinen statistisch actieprogramma's worden uitgewerkt. Deze actie zal er moeten toe leiden dat de verschillende domeinen beter gedocumenteerd zijn bij de beleidsvoorbereiding en –opvolging. Concreet is het streefdoel dat de domeinen die een statistisch actieprogramma hebben, binnen de twee jaar 80% van hun beleidsindicatoren op een systematische wijze opvolgen.

Eenloketstatistiek

Voor wat het eenloketstatistiek betreft zullen er meerdere acties worden ondernomen.

- De eerste vereiste is dat er voldoende en relevante statistieken worden aangeboden. Om deze reden zullen in het kader van de statistische actieprogramma's afspraken worden gemaakt omtrent het systematisch ter beschikking stellen van statistiekreeksen. Een voorafgaande voorwaarde is uiteraard dat de domeinen een statistiekbeleid voeren en voor hun sectoren relevante gegevens systematisch verzamelen en goed ontsluiten. Ook met de door de Vlaamse regering erkende *Universitaire Steunpunten* zullen afspraken worden gemaakt m.b.t. de gegevensuitwisseling.

Daarnaast zal de administratie Planning en Statistiek zelf inspanningen doen om de nodige referentiestatistieken op demografisch, macro-economisch, sociaal-maatschappelijk en budgettair vlak te verzamelen. Ze zal hierbij twee sporen bewandelen. Enerzijds zal er *onderhandeld worden met federale statistiekproducenten*.

Zo is er een principiële akkoord bereikt op de Hoge Raad voor Statistiek dat, spoedig na de algemene socio-economische census van oktober 2001, deelbestanden zullen ter beschikking worden gesteld van de gewesten zodat deze eerste ramingen kunnen maken voor hun regio.

In uitvoering van de Lambermontakkoorden, lopen er onderhandelingen tussen Export Vlaanderen, APS en de Nationale Bank over de ontsluiting en analyse van regionale statistieken inzake buitenlandse handel. Dit zal nieuwe statistieken opleveren (vb. handel over hoogtechnologische producten).

Anderzijds zullen door de administratie Planning en Statistiek zelf statistieken worden aangemaakt op basis van surveys die ze zelf organiseert (culturele verschuivingen in waarden, houdingen en gedragingen van Vlamingen en het luik gender en familie in de internationale sociale survey) of waaraan ze participeert (vb. panelonderzoek naar de vraagzijde van de arbeidsmarkt, de ICT-bevragingen bij gezinnen en bedrijven, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt...).

Ook zullen internationaal gevalideerde bestanden (vb. Europese Panel Huishoudenquête, Labour Force Survey...) worden geanalyseerd naar de regionale dimensie (zie indicatoren Top van Lissabon). Via statistische bewerkingen op federale datasets zullen regionale

proxy's worden berekend (vb. BBP per inwoner, groeivoet BBP) zodat sneller regionale structuur- of impactanalyses kunnen worden gemaakt.

- Vervolgens zal de *helpdeskfunctie* verder worden uitgebouwd met een netwerk van contactpersonen in de verschillende domeinen (afpraak binnen kader van statistisch actieprogramma). Binnen de administratie Planning en Statistiek zal de beantwoording van de vragen verder worden gestructureerd. Er zal een geautomatiseerd opvolgingssysteem met een rapporteringstool worden opgezet waaruit nog beter moet blijken wie de vragers zijn, wat hun informatiebehoefte is en op welke wijze hun vragen worden afgehandeld (door wie, binnen welke tijd, al of niet met succes,...). Dit met de bedoeling de dienstverlening klantvriendelijker te maken en het aanbod nog beter af te stemmen op hun vraag. De prioriteit wordt gegeven aan de vragen van de Vlaamse overheid.

Tenslotte zal een grondige *redesign van de website Vlaamse Statistieken* plaatsvinden. De look and feel zal worden gemoderniseerd en aangepast worden aan het concept van de portal vlaanderen.be

Het informatieaanbod moet de diensten van de Vlaamse overheid ondersteunen bij hun beleidswerk wat bijzondere eisen stelt aan de inhoud (beleidsrelevantie) maar ook verschillende niveaus van toegang, snelle selectie van gegevens (interactief karakter) en overzichtelijke rapporteringtoepassingen vereist. De website van APS zal daarom als pilootproject gebruik maken van de nieuwe contentmanagementsoftware (open market) die als standaard is geselecteerd voor het ministerie.

2. Beleidsdoel: 'Prioriteit voor aanmaak van statistieken voor beleidsmonitoring'

De tweede strategische doelstelling in de beleidsnota Statistiek verwijst naar de noodzaak om bij prioriteit beleidsrelevante statistieken te produceren. Ze is als volgt geformuleerd:

De ontbrekende statistieken voor de opvolging van de beleidseffecten zoals gedefinieerd in beleidsnota's of –plannen van de Vlaamse overheden, worden bij prioriteit en op een gecoördineerde wijze aangemaakt.

Welke initiatieven werden reeds genomen?

Beleidsvoering is een aaneenschakeling van verschillende deelprocessen gaande van omgevingsanalyse en agendabepaling (waarover wil het beleid standpunten innemen), over beleidsvorming (keuzen maken), naar uitvoering, evaluatie en bijsturing of nieuwe beleidsvorming. Het beleidsvoorbereidend werk en de beleidsmonitoring is een zaak van de beleidsondersteunende diensten. Het maken van keuzen tussen alternatieve paden en de beoordeling van de resultaten van het gevoerde beleid is de verantwoordelijkheid van het politieke niveau.

Voor de evaluatie van het gevoerde beleid kan men gebruik maken van verschillende bronnen en methoden zoals projectmatig evaluatieonderzoek, audits, systemen van indicatoren, organisatiedoorlichting, reacties van andere actoren (Parlement, media, middenveld...), klachtenbehandeling,... De keuze van het instrument hangt af van wat de overheid wil weten en meten. Vanuit de studiedienst van de Vlaamse regering wordt vooral de effectiviteit van het globale beleid opgevolgd: bereikt de regering met de inzet van haar middelen de beoogde sociaal-maatschappelijke en economische effecten? Indien deze beoogde effecten bij de aanvang van het beleid goed omschreven zijn - wat aan te bevelen is omwille van de transparantie van het beleid - en bovendien afgesproken wordt hoe men de situatie zal opvolgen, kan een beleidsmonitoring worden opgezet aan de hand van indicatoren.

Bij de aanvang van de huidige legislatuur, gaf de regering aan de bevoegde ministers de aanbeveling mee gebruik te maken van de methodologie van de strategische planning en beleidsopvolging aan de hand van beleidsindicatoren. Indicatoren zijn een hulpmiddel om ten aanzien van de stakeholders een geobjectiveerde communicatie te voeren aangaande de effectiviteit van het beleid (extern).

Indien ze gekoppeld worden aan budgettaire gegevens kan ook de efficiënte aanwending van de overheidsmiddelen worden aangetoond (link tussen beleids- en begrotingscyclus).

Indicatoren zijn eveneens een hulpmiddel voor het politieke primaat om uitvoerende diensten aan te sturen op resultaatgerichtheid (intern).

Niet in alle beleidsdomeinen is het proces van de beleidsopvolging even ver gevorderd.

Daarom kreeg de administratie Planning en Statistiek in 2001 als opdracht een inhaalbeweging op gang te trekken in het bijzonder voor deze domeinen waarvoor nog geen indicatoren werden geformuleerd.

Om de monitoring te optimaliseren werd geïnvesteerd in een elektronisch opvolgingssysteem. In de opstartfase is de databank enkel toegankelijk voor de direct verantwoordelijken (kabinet, aangeduide ambtenaar) omdat de formulering van de indicatoren nog moet worden verbeterd (SMART-principe) of nog niet overlegd is met de actoren (aanvaardbaar). De moeilijkheid blijft om indicatoren te definiëren die de beoogde beleidseffecten eenduidig in kaart brengen. Ook de gegevensinzameling vergt heel wat initiatieven. In vele gevallen zijn nog enkel nulmetingen beschikbaar. Ook in het buitenland blijkt de beleidsmonitoring aan de hand van indicatoren moeizaam te verlopen. Reeds gevalideerde indicatoren worden in de beleidsbrieven 2002 verwerkt.

Jaarlijks wordt een ruime set van indicatoren gepubliceerd in VRIND. Deze publicatie richt zich tot alle beleidsverantwoordelijken op alle niveaus maar ook tot een ruimer publiek (verspreiding via bibliotheken). In VRIND worden indicatoren uitgewerkt die zowel de omgeving van de Vlaamse overheid in kaart brengen op demografisch, macro-economisch, sociaal-maatschappelijk vlak, als de domeinen beschrijven aan de hand van (in grote mate) outputindicatoren en, voorlopig nog, een beperkte set van effectindicatoren.

De publicatie is een gemeenschappelijk project van het ministerie en de VOI's. Er werken een 200-tal correspondenten mee. De coördinatie berust bij de administratie Planning en Statistiek die ook instaat voor het drukwerk en de lay out.

Nieuw is de elektronische opvolging van de indicatoren die in VRIND werden opgenomen. Om het goede gebruik van statistieken te bevorderen (zie ook beleidsdoel 4) werden de statistiekreeksen van de opeenvolgende edities in exceltabellen opgenomen en voorzien van metadata (zie FRED).

Welke resultaten of effecten kunnen reeds worden aangetoond?

INDICATOR m.b.t. beleidsmonitoring:

Aandeel domeinen waarvoor beleidsindicatoren werden gedefinieerd

2000 : 46,1%

2001 (juli): 88,4% (23 op 26)

INDICATOR m.b.t. beleidsmonitoring:

Aandeel beleidsindicatoren dat systematisch wordt opgevolgd met statistieken

2000 : 15,6% (99 cijferreeksen op 32 gedefinieerde indicatoren)

2001 (oktober) : 50,9% (387 cijferreeksen op 759 gedefinieerde indicatoren)

Monitoring op basis van indicatoren

Begin 2001 waren in totaal 632 beleidsindicatoren gedefinieerd waarvan enkel 99 gedocumenteerd waren met cijferreeksen.

In oktober 2001 werden in het geautomatiseerd opvolgingssysteem van de beleidsplannen 759 indicatoren geregistreerd waarvan er 387 worden opgevolgd aan de hand van statistieken. Indicatoren die nog niet door het politieke niveau werden gevalideerd, worden in een wachtregister geplaatst. Voor 23 beleidsdomeinen zijn indicatoren geformuleerd.

In VRIND2000 werden 508 indicatoren beschreven. De beleidsrelevantie van de publicatie neemt toe: in de editie 2000 kan de helft van de opgenomen indicatoren rechtstreeks in verband worden gebracht met beleidsprioriteiten. In vorige editie betrof het nog maar één derde van de indicatoren. Op regelmatige tijdstippen worden de gegevens geactualiseerd (laatste update eind juni 2001) en aangevuld met metadata. Ze zijn consulteerbaar op de website Vlaamse Statistieken.

Voorstellen voor 2002 en verdere toekomstBeleidsmonitoring

- De inspanningen inzake beleidsmonitoring worden onverminderd verder gezet. Binnen haar statistiefunctie zal APS de bevoegde administraties en VOI's helpen bij het kwaliteitsvol verzamelen van statistieken. Ze zal de behoeften op dit vlak mee helpen inschatten en actieprogramma's opzetten in het kader van het Statistisch Meerjarenprogramma. Beleidsdomeinen die worden begeleid, zouden binnen twee jaar 80% van hun beleidsindicatoren moeten kunnen becijferen. In 2002 zullen opnieuw 10 beleidsdomeinen worden ondersteund bij hun statistisch productieproces.

Zoals reeds eerder gemeld, vergt effectmeting soms een kwalitatieve benadering van de problematiek. De administratie Planning en Statistiek is bereid in 2002 een omnibussurvey te organiseren waarin gedragingen en houdingen van groepen en verwachtingen ten aanzien van diverse beleidsrelevante thema's of feitelijkheden worden gemeten bij een representatieve steekproef van de beoogde onderzoekselementen. APS kan de betrokken administraties methodologisch begeleiden bij het formuleren van vragen en zal instaan voor de praktische organisatie van de survey. Er wordt hiervoor gerekend op een cofinanciering (50/50) vanuit de betrokken diensten. De organisatie en verwerking van een omnibussurvey kan jaarlijks worden herhaald.

- Naast het kwantitatieve aspect (zo veel mogelijk cijferreeksen) moet in 2002 bijzondere aandacht gaan naar kwaliteitsverbetering. De methodologie voor een goede constructie van beleidsmonitoring zal verder worden uitgewerkt in samenwerking met het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie. Buitenlandse voorbeelden en good practices uit de privé-sector zullen verder worden opgevolgd waarbij in het bijzonder aandacht zal worden besteed aan de integratie van dit instrument in de globale beleids- en beheerscyclus (zie ook meerjarenprogramma van het steunpunt bestuurlijke organisatie).

3. Beleidsdoel: 'Internationaal vergelijkbare statistieken en productie van referentiestatistieken'

De derde strategische doelstelling heeft betrekking op het aanbod aan internationaal vergelijkbare statistieken.

Ten behoeve van de Vlaamse overheid wordt het aanbod aan vergelijkbare statistische referentiecijfers inzake de demografische, de socio-economische, de budgettaire en sociaal-culturele beleidscontext zodanig uitgebreid, dat Vlaanderen daarin gemiddeld even performant is als haar internationale omgeving.

Welke initiatieven werden reeds genomen?

Omgevingsanalyse voor de regering

Vanuit het ministerie werd tot op heden tweemaal een studie aan de nieuwe regering aangeboden met een algemene verkenning van de grote trends op demografisch, macro-economisch en sociaal-maatschappelijk vlak. Deze contextanalyses worden jaarlijks geactualiseerd in de publicatie VRIND.

De administratie Planning en Statistiek is de auteur van deze bijdragen.

Benchmarking

Vlaanderen wil zich als regio binnen de Europese context beter profileren. Vandoor ook de stijgende aandacht voor de internationale benchmarking van de resultaten van de inspanningen van de Vlaamse overheid.

Zo besliste de Vlaamse regering zich in te schrijven in de afspraken die op gebied van beleidsmonitoring door de Europese Commissie werden gemaakt. Op de Top van Lissabon werden 36 indicatoren geselecteerd om de creatie en spreiding van welvaart op te volgen. De bedoeling van het Belgische voorzitterschap is hieraan een sociaal luik toe te voegen. Daarom wordt op de Top van Laken een set van indicatoren voorgelegd die de vooruitgang inzake sociale inclusie wil opvolgen. Tevens zijn er initiatieven om de Europese Werkgelegenheidsrichtsnoeren aan te vullen met indicatoren die de kwaliteit van het werk in kaart brengen.

Om deze reden heeft de administratie Planning en Statistiek in 2001 haar publicatiereeks PROFIEL Vlaanderen inhoudelijk bijgestuurd. In plaats van een beperkte opgave van enkele veel gevraagde cijferreeksen werd er gewerkt met een lijst van een vijftigtal internationaal gevalideerde indicatoren en werd op een meer systematische wijze Vlaanderen gepositioneerd t.o.v. de 15 EU-lidstaten.

Welke resultaten kunnen reeds worden aangetoond?

INDICATOR m.b.t. gevalideerde referentiestatistieken:

Aandeel beschikbare referentiestatistieken (demografisch, macro-economisch, budgettair) die volgens internationale standaarden worden berekend

In 2001: 50% (10 op 20 reeksen)

INDICATOR m.b.t. vraag/aanbod internationaal vergelijkbare statistieken:

Daling van ontbrekende regionale statistieken voor benchmarking indicatoren
Top van Lissabon (35)

In 2000 : 28

In 2001 : 14 (oktober)

INDICATOR m.b.t. tijdig aanbod aan internationaal vergelijkbare statistieken:

Stijging van aandeel beschikbare en tijdige Vlaamse reeksen in internationale statistiekpublicatie Eurostat/regio

In 1999: 57% (34 op 60 reeksen)

In 2000: 71% (40 op 56 reeksen)

Ontbrekende regionale statistieken voor benchmarking

Tot op heden konden nog maar voor een beperkt aantal indicatoren (8 op de 36 indicatoren van de Top van Lissabon) regionale cijfers worden aangereikt. Het probleem is dat de definities niet altijd gelijklopen met gangbare indicatoren op Vlaams niveau.

Voor andere indicatoren stelt zich het probleem dat de steekproefgrootte van internationale surveys (vb. Labor Force survey, Europese Panelstudie Huishoudenquête) onvoldoende groot is om tot op het regionale niveau betrouwbare resultaten te bekomen.

Voorstellen voor 2002 en de toekomst

Omgevingsanalyse

In 2002 zal een keuze worden gemaakt m.b.t. de methodologische aanpak voor de externe en interne omgevingsanalyse voor het regeringsbeleid en zal een schema worden opgesteld over de aanpak en vereiste middelen. Er zal een overzicht worden opgesteld van het aanwezige en nog benodigde cijfermateriaal en te verrichten onderzoeken (scenario's, toekomst-verkenningen,...).

De toekomstige partners van de studiedienst van de Vlaamse regering (CBGS, APS, departement Coördinatie, SERV en het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie) zullen hiervoor samenzitten.

Er zal in dit kader ook worden samengewerkt met het team Kleurrijk Vlaanderen dat vooral het maatschappelijk debat en de communicatie met de burger zal verzorgen.

Benchmarking

De inspanningen die in 2001 werden aangevat met betrekking tot de benchmarking zullen de volgende jaren onverminderd worden verder gezet. De administratie Planning en Statistiek zal een belangrijk deel van deze inspanningen op haar rekening nemen door analyses uit te voeren op internationaal vergelijkbare gegevensbestanden.

Voor specifieke indicatoren zal beroep worden gedaan op de medewerking van de bevoegde administraties (vb. internetenquête i.s.m. met Media) en VOI's of de door hen erkende universitaire Steunpunten.

In 2002 zal nog een stap verder worden gezet in de richting van de communautaire statistieken. Vlaanderen vergelijken met landen is immers niet volledig correct. Het is beter dit te doen met regio's die vergelijkbaar zijn met Vlaanderen. Naast de landen die behoren tot de Europese Unie en de belangrijkste handelspartners van Vlaanderen, zullen we een selectie maken van regio's zoals deze door EUROSTAT, de statistiekinstelling van de EU afgebakend werden op basis van inwonersaantal, bevolkingsdichtheid, oppervlakte, BBP per capita en samenvallen met een administratieve omschrijving. Vlaanderen is ingedeeld bij de groep van NUTS1-gebieden. Vergelijkbare regio's zijn Baden-Württemberg, Rheinland-Pfalz in Duitsland, Lombardije in Italië, Nord-Pas de Calais en Centre-Est in Frankrijk, Zuid-Nederland, het Spaanse Noreste en de Britse regio South-East.

Uiteraard zijn Wallonië en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest (eveneens NUTS 1 gebieden) de eerste gesprekspartners. Het is de bedoeling met deze regio's contacten te leggen en te zoeken naar samenwerking. Wellicht beschikken zij over statistieken die volgens internationaal aanvaardbare definities zijn opgesteld maar nog niet door EUROSTAT worden gepubliceerd omdat nog niet alle regio's even ver staan. Inspanningen die reeds op landelijk vlak zijn genomen, kunnen niet altijd verzilverd worden naar het regionale niveau omdat de steekproeven van de enquêtes onvoldoende groot zijn om op het niveau van NUTS1-gebieden tot zinvolle uitspraken te komen (vb. Europees Panel Huishoudonderzoek). Ofwel moet er gepleit worden voor een eigen regionale bevraging ofwel moet bij de landen aangedrongen worden op grotere steekproeven. Dit heeft uiteraard financiële gevolgen voor de betrokkenen.

Het streefdoel is dat tegen 2003 80% van de indicatoren van de Top van Lissabon kan worden opgevolgd (een aantal blijven problematisch omwille van federale bevoegdheid) en dat ook de sociale indicatoren die op de Top van Laken worden goedgekeurd, voor de helft kunnen worden aangevuld met een Vlaams luik.

De resultaten zullen worden gepubliceerd in PROFIEL VLAANDEREN.

De statistieken zullen ook elektronisch worden aangeboden via de website Vlaamse Statistieken en zullen worden geactualiseerd van zodra de gegevens beschikbaar zijn.

4. Beleidsdoel: 'Beter gebruik van statistieken'

De vierde strategische doelstelling handelt over het beter gebruik van statistieken bij de beleidsvoering.

De Vlaamse overheid maakt bij haar beleidsvoering in toenemende mate gebruik van verantwoord en optimaal gevalideerde statistieken.

Welke initiatieven werden reeds genomen?

Regionale input-outputtabel: gebruik van cijferreeksen in modellen

Een input-outputtabel is een tabel of matrix die de intersectoriële samenhang van een economie in een regio of een land weergeeft. Het geeft de relatie weer tussen de intermediaire output, finale vraag en de totale output enerzijds en de intermediaire input, de bruto toegevoegde waarde en totale input anderzijds.

De input-outputtabel heeft twee belangrijke finaliteiten: vooreerst is het een instrument om de structuur van de (Vlaamse) economie te analyseren. Niet enkel de bruto toegevoegde waarde die een sector genereert, maar ook de tussentijdse stappen in het productieproces worden belicht.

Ten tweede kunnen met een input-outputtabel simulaties worden uitgevoerd. De doorwerking van beleidsmaatregelen, ook deze op federaal en internationaal niveau, doorheen de ganse economie kunnen worden gemeten. Dit laat de beleidsmakers toe om eventueel differentiële maatregelen te nemen per sector en aangepast aan de structuur van de economie in Vlaanderen.

De methode voor een input-outputtabel op basis van de ESR95-nomenclatuur werd vorig jaar in het kader van het beleidsgericht onderzoek op punt gesteld. Hierdoor zullen de resultaten ook internationaal vergelijkbaar zijn. Het knelpunt blijft het feit dat niet alle beschikbare sectorale gegevens regionaal kunnen worden opgesplitst. Voor een aantal reeksen is een betrouwbare proxy mogelijk (vb. BBP). Voor andere variabelen is dit minder evident en is een bijkomende bevraging nodig.

Verantwoord gebruik van statistieken in beleidsdocumenten

Over het verantwoord en optimaal gebruik van statistieken bij de beleidsvoorbereiding en –opvolging is weinig geweten. Binnen de Vlaamse administraties en VOI's werd vorig jaar hierover een bevraging georganiseerd in het kader van de procesanalyse voor de statistiekfunctie. Tussen de zelfevaluatie en de objectieve observatie vanuit de centrale statistiekdienst, zitten nog spanningen.

Zo schatten de meeste diensten hun houding bij de behoeftebepaling goed in maar de ervaring in het kader van het statistisch meerjarenprogramma toont aan dat daar reeds een knelpunt ligt.

Gebruik van metadata

Een belangrijk instrument voor kwaliteitsbewaking is het goed documenteren van de cijferreeksen. De metadata geven informatie over de onderliggende definities, de toegepaste meet- en berekeningsmethode, de gehanteerde bronnen en de betrouwbaarheid hiervan, de verantwoordelijke voor productie en opvolging, de wijze van ontsluiting van de gegevens... Hiermee moet ook de kennis van de persoon die een bestand heeft opgemaakt overdraagbaar worden naar de organisatie.

Door de administratie Planning en Statistiek is een metadatabank (FRED) ontwikkeld die deze informatie verzamelt en de gebruikersinformatie aanbiedt via de website. Metadata zullen in de toekomst essentieel blijven onder meer in de opbouw van datawarehouses en in document-beheerssystemen.

Opleiding statistiek en advisering

Aangezien de aanmaak van statistieken op basis van administratieve registers moet starten bij de betrokken administraties en VOI's, moet op dat niveau voldoende kennis aanwezig zijn. Met reden is de uitbouw van professionele statistiekcellen aangeduid als kritische succesfactor.

De administratie Planning en Statistiek heeft de taak op zich genomen om op regelmatige tijdstippen cursussen te organiseren die afgestemd zijn op de basiskennis van de ambtenaren en op de toepassingsbehoeften binnen het kader van het beleidsondersteunende taken van de operationele diensten. Jaarlijks nemen een dertigtal ambtenaren deel aan deze opleiding.

De APS-medewerkers moeten uiteraard ook hun statistiekkennis op peil houden en verhogen. In 2001 werd een bijzondere opleiding gevolgd over het gebruik van SPSS dat als standaardsoftwareprogramma werd aangeduid voor statistiekverwerking.

Kwaliteitsbewaking van surveyonderzoek

Steeds meer wordt surveyonderzoek ingezet als methode voor gegevensverzameling. In het kader van de PBO-onderzoekprogramma's voor 1998 en 1999 konden 22 dergelijke onderzoeken worden opgespoord. Vaak wordt het hele proces gaande van conceptualisatie, operationalisatie van de vraagstelling, de organisatie van het veldwerk tot en met de analyse en rapportering, uitbesteed aan universitaire onderzoekscentra of consultingbureaus.

De administratie Planning en Statistiek heeft op dit vlak ook expertise opgebouwd dankzij de jaarlijkse organisatie van de survey naar culturele verschuivingen in waarden, houdingen en gedragingen van Vlamingen. Als overheidsinstantie wordt er veel aandacht besteed aan het kwaliteitsvol procesverloop en de betrouwbaarheid van de output. Daarom wordt ook methodologische ondersteuning gevraagd vanwege een wetenschappelijk comité waarin experts inzake sociologisch wetenschappelijk onderzoek van alle Vlaamse universiteiten deel uitmaken.

Ervaring leert ons dat heel wat fout kan lopen in het hele surveyproces. Indien in de fase van gegevensinzameling al onvolkomenheden zitten, heeft het weinig zin op de resultaten ingewikkelde statistische bewerkingen te doen en verklarende modellen te toetsen.

Om deze reden werkte APS aan een kwaliteitshandboek dat het hele proces van surveyonderzoek bestrijkt. Dit wordt in brochurevorm verspreid. Een opleiding van ambtenaren is voorzien.

Wat kan reeds worden aangetoond?

INDICATOR m.b.t. beschrijving van statistiekreeksen:

Toename van aantal gedocumenteerde statistiekreeksen in FRED-metadatabank

In 1999 : 878 fiches

In 2000 : 933 fiches

In 2001 : 959 fiches (er is wel kwaliteitsverbetering gebeurd op bestaande)

INDICATOR m.b.t. gebruik van statistiek bij beleidsvoering:

Toename van gebruik van APS-surveygegevens in beleidsgericht onderzoek

In 2000 : 3

In 2001 (september) : 9

Gebruik van APS-survey

Sinds 2001 wordt er systematisch geregistreerd welke instanties beroep doen op de resultaten van de APS-survey die sinds 1995 wordt georganiseerd op vraag van de Vlaamse regering. Tot op heden werden de resultaten in hoofdzaak intern op de dienst geanalyseerd en werden enkele frequentietabellen voorgesteld in VRIND, in het bijzonder als onderbouwing voor de sociaal-maatschappelijke context. Steeds meer ontstaat interesse voor deze informatiebron. Daarom werd een protocol opgesteld met de voorwaarden waaronder de gegevens kunnen worden aangevraagd. De brongegevens kunnen nooit voor commerciële doeleinden worden

vrijgegeven. In de eerste drie kwartalen van 2001 werden negen aanvragen positief geadviseerd. Het betrof aanvragen van universitaire instellingen (6), hogescholen (1) administratieve diensten (Kleurrijk Vlaanderen) en privé-studiebureaus (2) die onderzoek verrichten in opdracht van de overheid.

Communicatie over statistiek

De overheidsdiensten worden regelmatig op de hoogte gebracht over het aanbod van nieuw statistisch materiaal in boekvorm of op de website. Personen die meer gericht (volgens thema) en snel willen geïnformeerd zijn, kunnen zich gratis abonneren op APS-zine, een elektronische nieuwsbrief over statistiek. Het aantal abonnees steeg van 167 eind 2000 naar 325 eind september 2001. Ongeveer de helft hiervan is werkzaam op een overheidsdienst (46,2%). Andere intensieve statistiekgebruikers zijn de studiebureaus van het middenveld, universiteiten en privé-consultancybureaus.

Gebruik van metadata

Uit de statistieken m.b.t. de webtrafik op de website Vlaamse Statistieken, blijkt dat het gebruik van metadata uit de FRED-databank spectaculair is gestegen met name van 14.034 clicks in 1999 tot 40.936 medio 2001. Het groter aantal fiches (959) en het systematisch koppelen van deze informatie aan de statistiekreeksen kan dit succes verklaren.

Voorstellen voor 2002 en de toekomst

Regionale input-outputtabel

In de input-outputtabel zal gebruik worden gemaakt van bestaand statistisch materiaal. De grote lacune betreft het inzicht enerzijds in de omvang van de interregionale handelsstromen tussen het Vlaamse gewest en de twee andere gewesten en anderzijds het belang van multiregionale ondernemingen (onderneming met vestiging in Vlaanderen en in andere gewesten) niet alleen met betrekking tot de tewerkstelling maar ook inzake omzet, aankopen, investeringen en toegevoegde waarde.

Deze informatie kan enkel via een enquête bij de bedrijven worden verzameld. Om overbevraging tegen te gaan, zal aansluiting worden gezocht bij een geplande enquête in het kader van een panelstudie over vraagzijde van de arbeidsmarkt. Deze enquête bij ruim 10.000 bedrijven zal in het voorjaar 2002 plaatsvinden. APS draagt bij in de organisatiekosten. De eerste regionale input-outputtabel op basis van de ESR95-nomenclatuur zal tegen eind 2002 afgewerkt zijn (voor het jaar 1999). Voor recentere jaren moet APS wachten totdat de Nationale Bank op federaal niveau haar werk heeft afgerond.

Voor het verder verfijnen en operationaliseren van het input-outputmodel wordt in 2002 ook nog beroep gedaan op wetenschappelijke ondersteuning. De bedoeling is kennis te vergaren over modelbouw binnen de toekomstige studiedienst van de Vlaamse regering.

Kwaliteitsaanbevelingen inzake statistiek

Terwijl vroeger accuraatheid dé norm was voor kwaliteitsvolle statistieken, komt in de recente kwaliteitsbenadering de behoefte van de klanten, de statistiekgebruikers steeds meer op de voorgrond. Naar het voorbeeld van CBS in Nederland, Statistics Canada, Statistics Sweden, Statistics New Zealand en ABS Australië, definieert Eurostat kwaliteit als "the totality of features and characteristics of a product or service to bear on its ability to satisfy stated or implied needs".

De kwaliteit van statistiekreeksen kan volgens Eurostat worden beschreven aan de hand van een zevental dimensies met name relevantie (t.o.v. gebruikers), accuraatheid (aansluiting tussen geraamde en reële waarde), tijdigheid (volgens afgesproken tijdschema), toegankelijkheid (volgens wensen van gebruikers, metadata), vergelijkbaarheid (in tijd en ruimte), samenhang (tussen meerdere bronnen) en volledigheid.

In een aantal landen ziet men dat deze toenemende aandacht voor het kwaliteitsaspect resulteert in lijvige rapporten die veelal door externe experts worden opgesteld en waarin de statistiekreeksen worden gescreend aan de hand van hiervoor opgesomde dimensies. Deze initiatieven kaderen in globale IKZ-projecten.

In Vlaanderen zal een eerste aanzet worden gegeven door het uitschrijven van een gedragscode voor Vlaamse statistici m.b.t. het toepassen van de wettelijke bepalingen inzake het statistisch geheim (zie ook juridische bevoegdheden inzake statistiek). De studiedienst van de regering zal een handleiding voorbereiden met kwaliteitsaanbevelingen voor elke stap van het statistisch productieproces (gaande van conceptualisatie, gegevensinzameling over dataopslag en -beheer, analyse, verspreiding). De betrokken statistici en studiecellen zullen progressief begeleid worden bij het opzetten van kwaliteitsprocessen. Hiervoor moet eerst voldoende expertise worden opgebouwd binnen de studiedienst. In een nog latere fase zal de centrale statistiekdienst ook steekproefsgewijs een aantal sectorale statistiekreeksen die van essentieel belang zijn voor het beleid (voorbereiding, evaluatie, uitvoering) en meerdere domeinen aanbelangen (zgn. sleutelreeksen) screenen op hun kwaliteit en naar buitenlandse voorbeelden hierover een kwaliteitsrapport schrijven met aanbevelingen. Bij deze kwaliteitsevaluatie zullen interne (ook vanuit departementen en agentschappen) en externe experts (steunpunten en universiteiten) worden betrokken.

Voor wat de externe bronnen betreft zullen op meer systematische wijze metadata en technische rapporten worden opgevraagd zodat alle aangeboden statistiekreeksen goed gedocumenteerd zijn. De aanmaak van metadata zal trouwens één van de kwaliteitsaanbevelingen zijn. Deze informatie over de statistiekreeksen (definitie, berekeningswijze en meetmethode, beschikbare dimensies, gebruikte eenheden en nomenclaturen, betrouwbaarheidscontroles, verspreidingswijze en frequentie, contactpersoon,...) moet bijdragen tot het verankeren van de kennis in de organisatie (informatiemanagement) en tot het goed gebruik van de statistieken. De FRED databank is reeds een goede aanzet.

Kwaliteitsaanbevelingen inzake surveyonderzoek

Het bevragen van de doelgroep van het beleid is een essentiële schakel bij het streven naar het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening. Een achterliggend motief is dat de overheid hiermee hoopt ook het vertrouwen in de politieke instellingen en in de democratie te verhogen. De toetsing van deze hypothese maakt trouwens het onderwerp uit van een longitudinaal onderzoek. Deze surveys (steekproefsgewijze bevragen van een representatief deel van de beoogde doelgroep op basis van min of meer gestructureerde vragenlijst) kunnen interessante informatie leveren voor beleidsbijsturingen. Het vormt een onderdeel van een hele set van informatie waarmee de overheid moet leren werken. Daarom moet ze ook betrouwbaar zijn.

Een kwaliteitshandboek inzake surveyonderzoek is reeds beschikbaar. Het bevat aanbevelingen voor de verschillende fasen van het proces. Hierover zal opleiding worden opgezet. In een latere fase zal aan de regering worden voorgesteld dat ieder surveyonderzoek in opdracht van de regering verplicht voor advies wordt voorgelegd aan de studiedienst (ex ante en ex post). De evaluatie heeft geen betrekking op de inhoud, wel op de kwaliteit van het procesverloop. De opdrachtgevers, in dit geval de regering en haar diensten, zullen minimale standaarden moeten naleven of doen naleven ingeval de onderzoeken worden uitbesteed. Op deze manier bekomt de studiedienst van de Vlaamse regering ook een overzicht op de bevragingsdruk op bepaalde segmenten van de bevolking of bedrijven. Om deze reden kan aangedrongen worden op vereenvoudiging van de vraagstelling of de integratie van verschillende initiatieven. De centrale studiedienst kan in het kader van haar beleidsvoorbereidend werk ook toegang vragen tot de bronbestanden die in het kader van onderzoeken worden opgesteld.

Agentschap voor surveyonderzoek

Zowel vanuit de overheidsdiensten als vanuit de universiteiten groeien klachten over de gebrekkige kwaliteit van het veldwerk bij enquêtes. Het waken over een onberispelijke kwaliteit van de brongegevens op basis waarvan beleidskeuzen worden gemaakt, is een taak van algemeen belang. Daarom wordt er nagedacht over de oprichting van een onafhankelijke instantie die in opdracht van de Vlaamse overheid waakt over de kwaliteit van het uitbestede onderzoek en op vraag van de departementen en agentschappen eventueel ook zelf enquêtes kan organiseren. Over de juridische basis, de organisatie en financiering moeten nog adviezen worden ingewonnen. Er wordt ook gepolst naar een samenwerking met de universitaire onderzoekscentra en de Steunpunten.

5. Ondersteunende middelen

Personeel

Binnen het nieuwe organisatiemodel van de Vlaamse overheid zullen de horizontale diensten zich anders moeten opstellen dan voorheen:

- de centrale verplichting tot gebruik van generieke methoden en gebruik van centrale dienstverlening zal eerder uitzondering worden en zal per geval door de regering moeten worden goedgekeurd;
- in sommige gevallen zal het lijnmanagement wel verplicht worden om horizontale entiteiten te betrekken bij hun initiatieven met het oog op kwaliteitsgarantie;
- horizontale diensten kunnen eigen expertise als interne consultant ter beschikking stellen voor de gehele organisatie (op hun vraag).

De statistiekfunctie zal als horizontale dienst deel uitmaken van de studiedienst van de Vlaamse regering (agentschap) en thuishoren in het ministerie van de diensten van de minister-president. De regering besliste dat het agentschap volgende taken zal vervullen:

- het uitvoeren van studies en prognoses op demografisch, macro-economisch en sociaal-maatschappelijk vlak;
- het aansturen en ondersteunen van de instrumenten binnen de beleids- en beheerscyclus;
- het aansturen en ondersteunen van de statistiekfunctie met nadruk op kwaliteitsborging.

De huidige administraties kunnen deze opdrachten nog niet ten volle vervullen.

Daarom wordt met de betrokken diensten (administratie Planning en Statistiek en het Centrum voor Bevolking- en Gezinsstudiën) een project inzake competentie management opgestart. Dit moet resulteren in het zo fijn mogelijk definiëren van de gewenste competentieprofielen en de mogelijkheden van loopbaanontwikkeling binnen de nieuwe studiedienst. Na een gapanalyse tussen de huidige bezetting en de gewenste situatie zal een effectief wervingsbeleid kunnen gevoerd worden waarbij in de eerste plaats zal gezocht worden naar aanwezige competenties elders in het ministerie, in de VOL's en VWI's.

Datawarehouse

In 2001 werd een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd om uit te wijzen of een multi-datamodel een antwoord kan bieden op de behoeften die een studiedienst van de Vlaamse regering heeft. De haalbaarheidsstudie toonde volgende sterke punten aan:

- enige bron van waarheid: DWH wordt enige bron voor geïntegreerde strategische informatie. Dit betekent dat meerdere lokale databases, spreadsheets, rapporten verdwijnen.
- meer en betere informatie toegankelijk voor meer gebruikers: informatie wordt gecombineerd en vanuit één centraal punt ter beschikking gesteld. Dit laat cross reference analyses toe en maakt het mogelijk nieuwe verbanden te zoeken tussen bestanden die anders niet beschikbaar zijn.
- beter beheer van informatievoorziening: nieuwe bestanden kunnen stapsgewijs worden ingevoerd en het werk moet maar één keer gebeuren op de centrale plaats. Het systeem dwingt tot kwaliteitscontroles. Centraal worden bestanden gecleand en verrijkt met metadata.

- optimale ontsluitingsmogelijkheden van informatie: flexibel rapporteringsstelsel dat informatie gemakkelijk toegankelijk maakt (web, portaal) onafhankelijk van bronsystemen. Er treedt daardoor productiviteitsverhoging op via snelle multi-dimensionele bevestigingsmogelijkheden, grafische en cartografische voorstelling, integratie van bestaande producten zoals metadatabank FRED en kubussen uit andere DWH...
- de toegang tot overheidsinformatie kan worden geregeld via verschillende gebruikersprofielen.

Het concept voor een datawarehouse inzake statistiek wordt in 2002 verder uitgediept en geoperationaliseerd. In het datawarehouse statistiek zullen bestaande bestanden (Basiskaart, gemeentelijke databank...) en bronbestanden van federale en internationale statistiekinstanties worden gemodelleerd. Er zal tevens worden gebruik gemaakt van reeds getransformeerde, opgeschoonde gegevens uit andere datawarehouses van binnen het ministerie (vb. WVC, EWBL). Er wordt onderzocht of naast bronbestanden, die gegevens op atomair niveau verzamelen en een ontsluiting in meerdere dimensies toelaten, ook geaggregeerde reeksen of ratio's (vb indicatoren) op een zinvolle manier in een datawarehouse kunnen worden ingetrokken.

Het is de bedoeling het datamodel voor meerdere gebruikers open te stellen. Er zullen verschillende gebruikersprofielen worden uitgewerkt, gaande van gespecialiseerde gebruikers met grondige kennis van achterliggende softwarepakketten die in staat zijn nieuwe kubussen te ontwikkelen (zie studiecellen binnen de departementen) tot modale gebruikers die enkel toegang zullen krijgen tot welbepaalde eindproducten zoals voorgedefinieerde en gepubliceerde rapporten en enkel gebruik kunnen maken van een aantal keuzemenu's. De totale kost over meerdere jaren te spreiden, wordt geraamd op 1.100.000 euro of 40 miljoen bef. Dit bedrag omvat de aankoop van hardware, software en uit te besteden consultancy.

Steunpunt Bestuurlijke Organisatie

De Vlaamse regering keurde de erkenning goed van een Steunpunt Bestuurlijke Organisatie, bestaande uit een consortium van de KULeuven, Universiteit Antwerpen, UGent en de Hogeschool Gent. De algemene opdracht van een steunpunt is wetenschappelijke ondersteuning bieden aan de overheid en aan relevante actoren m.b.t. door de Vlaamse regering vastgestelde thema's.

Het meerjarenprogramma (tot 2006) van het Steunpunt Bestuurlijke Organisatie voorziet twee (op de acht) sporen die specifiek de professionalisering en vermaatschappelijking van de wijze van beleidsvoering zullen ondersteunen. Het spoor 'Beleid' zal onderzoeken (theoretisch en conceptueel) waaruit professionele beleidsontwikkeling bestaat in termen van beleidsondersteunende structuren en waarden. Wat betekent sociaal beleidsleren en interactieve beleidsontwikkeling? Het opzet is beide benaderingen te integreren omdat beleid maar echt effectief kan zijn als de beleidskeuzen gedragen en begrepen worden door de doelgroepen.

Monitoring en indicatoren moeten het beleid en beheer informeren, opvolgen en evalueren. De betrokken onderzoekslin binnen het Steunpunt zal de Vlaamse overheid hierbij wetenschappelijk ondersteunen door het aanreiken van een methodologisch kader, het bestuderen van buitenlandse monitoringsystemen en door elementen voor de organisatorische onderbouwing (rol van studiedienst) aan te reiken.

Juridische middelen

In de beleidsnota statistiek werd reeds aangekondigd dat er uitklaring moet komen over de bevoegdheden van de gemeenschappen en gewesten inzake statistiek. De stelling name hierbij is dat de deelstaten autonoom een statistiekbeleid kunnen voeren voor de materies waarvoor ze bevoegd zijn. Hiermee wordt de resolutie van het Vlaams Parlement van 3 maart 1999 herbevestigd.

Om deze politieke stelling juridisch te onderbouwen, werd het advies ingewonnen van experts (na oproep bij universiteiten: KULeuven - ICRI prof. Dumortier).

Het staat buiten betwisting dat de federale overheid bevoegd is inzake het statistisch geheim (art. 6 §1 VI BWHI). Volgens de wet van 4 juli 1962 de zgn. Statistiekwet, betekent statistisch geheim: iedere inlichting waarvan men slechts op geoorloofde wijze kennis kan hebben door toedoen van de belanghebbende zelf. De bevoegdheid inzake het statistisch geheim betekent niet dat de gewesten en gemeenschappen geen gegevens voor statistische verwerkingen mogen verzamelen. De Vlaamse overheid is volgens het expertenrapport bevoegd voor het verzamelen van gegevens op voorwaarde dat zij, ook op dat terrein, de regels met betrekking tot het statistisch geheim zoals omschreven in de wet van 4 juli 1962 naleeft. Dit blijkt uit de lectuur van de Bijzondere wetten inzake de Hervorming der Instellingen, de Statistiekwet en de antwoorden van de destijds bevoegde staatssecretaris bij de bespreking in het parlement. Er kan ook verwezen worden naar de accessoire bevoegdheid voor wetenschappelijk onderzoek (art.6 in BWHI). Wetenschappelijk onderzoek mag in dit geval in de meest ruime zin worden geïnterpreteerd en impliceert dus ook gegevensverzameling, -analyse en -uitwisseling. Er kan ten slotte verwezen worden naar de toegewezen bevoegdheid betreffende de infrastructuur (onder meer de statistieken) die noodzakelijk is voor de uitoefening van die bevoegdheden (art. 8 BWHI).

Bij deze stellingname past dan ook de vraag of de Vlaamse overheid in het verlengde van haar bevoegdheden niet meer statistische activiteiten naar zich kan of moet toetrekken. Zo heeft de Vlaamse overheid in de praktijk de doorgifte van gegevens aan Eurostat tot nu toe toevertrouwd aan het NIS. Doch deze regeling is niet gesteund (voor zover kon worden onderzocht) op één of andere juridische tekst maar eerder op een restant van de toestand vóór de staatshervorming. Er zou dus verder moet nagegaan worden welke meerwaarde het NIS biedt bij de rapportering voor de materies waarvoor de gewesten en gemeenschappen bevoegd zijn en nu reeds het cijfermateriaal verzamelen. Eenzelfde redenering geldt voor de informatieplicht van gemeenten ten aanzien van het NIS m.b.t. materies waarvoor Vlaanderen bevoegd is (vb. bouwvergunningen). De uitvoering hiervan heeft uiteraard organisatorische gevolgen. Het is in elk geval een te onderhandelen materie met de federale instanties. Indien we ter zake bevoegdheden hebben, kunnen we ons ook sterker opstellen bij de vraag naar meer, tijdige en aangepaste statistieken.

Het feit dat het NIS vanwege de federale overheid het monopolie gekregen heeft op statistische onderzoeken, opgelegd bij KB (art.1,2,6 van Statistiekwet), tornt niet aan de autonomie van de gewesten en gemeenschappen (gewone wet staat niet boven bijzondere wetten) om eigen 'wetenschappelijke' instellingen op te richten. Hoewel het NIS ook gegevens kan verwerken die betrekking hebben op gemeenschappen en gewesten wil dit evenmin zeggen dat de deelstaten geen eigen onderzoeken mogen doen of aan andere instellingen toevertrouwen zoals bijvoorbeeld een eigen Vlaams instituut voor de statistiek (of agentschap). De in voorbereiding zijnde herziening van de Statistiekwet bevat op dit vlak bepalingen (art. 15) die indringen op de autonomie van de gemeenschappen en gewesten om hun diensten te organiseren. Haar bevoegdheid inzake het statistisch geheim impliceert niet dat de federale overheid kan bepalen hoe een deelstaat dit moet toepassen in de organisatie van de openbare statistiek. De statistiekwet kan enkel de organisatie van de openbare statistiek op het federale niveau regelen.

De normerende bevoegdheid inzake het statistisch geheim is een federale aangelegenheid. De gemeenschappen en gewesten kunnen binnen dit wettelijke kader wel gedragscodes uitschrijven voor hun statistici. Dit is onder meer aan te bevelen inzake de concrete toepassing van de regeling inzake het statistisch geheim zoals beschreven in de Statistiekwet. Ook de Europese verordening 322/97 over de communautaire statistiek is dwingend t.o.v. de Vlaamse overheid. Een dergelijke gedragscode zou binnen het ministerie leiden tot een betere kennis van deze regels, wat in toenemende mate zal nodig worden als de Vlaamse statistische overheid rechtstreeks communautaire statistieken zal leveren aan de Europese instanties, naar aanleiding van de verdere overdracht van federale bevoegdheden (vb. buitenlandse handel, landbouw) en de toenemende rol van de regio's binnen de Europese instellingen. De Vlaamse statistische overheid is net zoals de federale overheid ook onderworpen aan de bepalingen van de wet over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens. Hieronder dient verstaan te worden 'gegevens die herleidbaar zijn tot identificeerbare natuurlijke personen' aan de hand van een identificatienummer of één of

meerdere elementen die kenmerkend zijn voor haar/zijn fysieke, fysiologische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit.

Het zou nuttig zijn om in de gedragscode voor de Vlaamse statistici een indicatie te geven over de middelen waarmee de gegevens anoniem kunnen worden gemaakt en kunnen worden bewaard in een vorm die identificatie van de betrokkene niet langer mogelijk maakt.

De wet van 8 december 1992 (privacywet) beschrijft reeds de regels voor de verwerking van persoonsgegevens voor statistische doeleinden om algemene informatie te verstrekken, hulp te bieden bij planning en besluitvorming en om de wetenschap te dienen. Het KB van 13 februari 2001 gaat nog dieper in op de voorzorgsregels die moeten worden gerespecteerd. Deze verstrengen uiteraard in de mate men niet met anonieme gegevens werkt maar met gecodeerde of identificeerbare gegevens.

Ten slotte stelt zich ook nog de vraag naar de toegang tot gegevens ingezameld op federaal niveau. Deze vraag speelt zich af in twee richtingen. Ook het NIS heeft geen toegang tot de meeste gegevens die door de gemeenschappen en gewesten worden beheerd. Federale instanties beschikken over bronnen met referentiegegevens die van nut zijn voor het Vlaamse beleid. Ze zitten bovendien verspreid over meerdere diensten zoals het Rijksregister, het NIS, het Instituut voor de Nationale Rekeningen, de Kruispuntbank voor de Sociale Zekerheid, het kadaster,... Over de wederzijdse toegang tot informatiebronnen worden best formele afspraken gemaakt.

De bijzondere wetten voorzien verschillende vormen van samenwerking. Eén van de mogelijkheden is het afsluiten van samenwerkingsakkoorden. Deze kunnen betrekking hebben op de gezamenlijke oprichting en beheer van gemeenschappelijke diensten, op het gezamenlijk uitoefenen van eigen bevoegdheden of op de gemeenschappelijke ontwikkeling van initiatieven.

Uiteraard mag niet getornd worden aan het beginsel van de autonomie van de deelstaten door een te verregaande onderlinge samenwerking! Dit betekent dat men uitvoerende bevoegdheden gezamenlijk kan uitoefenen maar niet de normatieve bevoegdheid die aan de éne of de andere is toegewezen. In geval aangelegenheden worden afgesproken die in wetten en decreten worden geregeld, moeten de samenwerkingsakkoorden bij de betrokken overheden vooraf instemming krijgen bij decreet en bij wet. De inhoud en de wijze van totstandkoming van deze akkoorden moet onderling worden besproken.

OVERZICHT PER BELEIDSDOEL

BELEIDSDOEL: 'Beter structureren en coördineren van statistiekbeleid in Vlaanderen'	
<i>Reeds genomen initiatieven</i>	<i>Lopende en nieuwe initiatieven</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Statistisch Meerjarenprogramma <ul style="list-style-type: none"> • In 2001 werden 10 statistisch actieprogramma's uitgewerkt - Eenloktestatistiek <ul style="list-style-type: none"> • concept voor redesign website Vlaamse Statistieken • helpdesk door administratie Planning en Statistiek • groter aanbod aan statistieken - Coördinatie en zelf initiatieven nemen m.b.t. domeinoverschrijdende thema's <ul style="list-style-type: none"> • deelname aan federale adviesorganen (Hoge raad statistiek, wetenschappelijk comité INR) • strategische project: statistiek over nieuwkomers • deelname aan werkgroepen met het doel afspraken te maken inzake productie en gebruik van statistiek 	<ul style="list-style-type: none"> - Verder opvolgen van projecten en opstarten van 10 bijkomende actieprogramma's - Verder uitbouw van eenloktestatistiek <ul style="list-style-type: none"> • integratie in loket Vlaamse overheid met volwaardige helpdesk en opvolging • verbetering van website: meer subjectgericht dan productgericht - Onderhandelingen met de federale overheid over toegang tot bronbestanden, vertegenwoordiging op internationale fora, tijdig leveren van regionale statistieken volgens overeengekomen definities, nomenclaturen, klassen...
BELEIDSDOEL: 'Prioriteit voor aanmaak statistieken voor beleidsmonitoring'	
<i>Reeds genomen initiatieven</i>	<i>Lopende en nieuwe initiatieven</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Formuleren van beleidsindicatoren bij opmaak van beleidsnota's - Uitbouw van elektronisch opvolgingssysteem - VRIND en elektronische opvolging VRIND-indicatoren 	<ul style="list-style-type: none"> - Stimuleren van gegevensinzameling via statistische actieprogramma's (10 domeinen per jaar) en organisatie van (omnibus)surveyonderzoek - Methodologisch begeleiding m.b.t. indicatoren en kwaliteitsaudits (zie ook Steunpunt Bestuurlijke Organisatie) - VRIND met meer horizontale thema's en benchmarking - Integratie VRIND-reeksen in datawarehouse

BELEIDSDOEL: 'Internationaal vergelijkbare statistieken en productie van referentiestatistieken'	
Bestaande initiatieven	Lopende en nieuwe initiatieven
<ul style="list-style-type: none"> - Demografische, macro-economische en sociaal-maatschappelijke contextanalyse in VRIND op basis van: <ul style="list-style-type: none"> • beschikbare informatie • eigen surveyonderzoek - Benchmarking indicatoren: zie Top van Lissabon 	<ul style="list-style-type: none"> - Eigen productie van regionaal relevante referentiestatistieken op basis van surveyonderzoek, statistische bewerkingen op federale en internationale bronbestanden - PROFIEL VLAANDEREN heroriënteren met gevalideerde benchmarkingindicatoren - Overleg met andere regio's met het oog op gemeenschappelijke initiatieven
BELEIDSDOEL: 'Beter gebruik van statistieken'	
Bestaande initiatieven	Lopende en nieuwe initiatieven
<ul style="list-style-type: none"> - Metadatabank FRED - Opleiding statistiek - Haalbaarheidsonderzoek over datawarehouse statistiek - Concept voor een regionale input-outputtabel 	<ul style="list-style-type: none"> - Metadatabank m.b.t. statistische reeksen verder uitbouwen en koppelen aan datawarehouse en eenloketstatistiek - Gedragscode voor Vlaamse statistici m.b.t. toepassing van regels inzake statistisch geheim - Kwaliteitshandleiding inzake surveyonderzoek en opleiding aan ambtenaren - Haalbaarheidsstudie over oprichting van agentschap voor surveyonderzoek - Verdere uitbouw datawarehouse statistiek en netwerkvorming met andere datawarehouses - Operationaliseren van input-outputtabel met beschikbare regionale reeksen en realistische schattingen op basis van PASO-onderzoek (2003)

OVERZICHT VAN NIEUWE EN LOPENDE INITIATIEVEN

Activiteit/project	Ondersteuning van SD/KSF	Beoogd beleidseffect en indicator	Begroting 2002
Verbeterde uitgave PROFIEL Vlaanderen (met gevalideerde benchmarking indicatoren)	SD3 verhoging aanbod vergelijkbaar statistische referentiestatistieken KSF3 aanvaarding van horizontale functie van APS	Opvolging van internationale richtlijnen - aandeel ontbrekende regionale statistieken daalt tegen 2003 tot 20% - nulmeting: Top van Lissabon (8 op 36 bekend) 80% ontbrekend	Progr. 21.1 BA 12.02 24.790 euro (1 miljoen bef) jaarlijkse publicatie
VRIND 2001 publicatie en elektronische versie	SD2 Prioriteit voor beleidsmonitoring KSF6 Efficiënte en effectieve communicatie	Meer beleidsindicatoren in VRIND met nadruk op effectmetingen - aandeel van beleidsindicatoren stijgt tot 80% tegen 2003 in 1999: 30% beleidsindicatoren in 2000: 50%	Progr. 21.1 BA 12.02 74.370 euro (3 miljoen bef) dit bedrag werd tot 2001 gedragen door het departementaal werkingskrediet 99.1 BA 12.01 Jaarlijkse publicatie
Regionale input-outputtabel opstellen Regionaal aandeel in nationale rekeningen Model laat sectorale impactstudies toe en simulaties van maatregelen	SD4 Verhoogd en verantwoord gebruik van statistieken	Meer gebruik van statistiek en modellen bij beleidsvoorbereiding en – opvolging	Progr. 21.1 BA 12.02 - bedrijvenenquête in aansluiting bij bestaande bevraging (tweejaarlijks) - studieopdracht voor verdere operationalisering van model: 99.160 euro (4 miljoen bef)
Surveyonderzoek - algemene burgerbevraging naar waarden, gedragingen - specifieke thema's in omnibussurvey - deelname aan internationale sociale survey ISSP - kwaliteitshandleiding en opleiding - gedragscode op statistisch geheim, toelichting en advisering	SD2 Prioriteit beleidsmonitoring KSF1 Kwaliteitsverbetering in alle fasen van statistiekproces	Alle surveyonderzoek in opdracht van de Vlaamse overheid verloopt kwaliteitsvol (volgens richtlijnen) Selectie van thema's in functie van beleidsvragen Geen externe klachten m.b.t. schending van statistisch geheim	Progr. 21.1 BA 12.02 - APS-survey veldwerk 185.20 euro (7,5 miljoen bef) - Omnibussurvey 123.950 euro (5 miljoen bef) - ISSP met startbaanproject (1 medewerker)

<p>Statistiekproductie</p> <ul style="list-style-type: none"> - statistische bewerkingen op federale en internationale bronbestanden o.a. steekproef op socio-economische census 	SD3 Verhoging aanbod vergelijkbare referentiestatistieken	<p>Meer regionaal vergelijkbare statistieken</p> <ul style="list-style-type: none"> - aandeel onbrekende regionale statistieken daalt tegen 2003 tot 20% (Top van Lissabon) 	<p>Progr. 21.1 BA 12.02</p> <p>86.760 euro (3,5 miljoen bef)</p> <ul style="list-style-type: none"> - aankoop bestanden - uitbesteding analyses
<p>Datawarehouse</p> <ul style="list-style-type: none"> - uitbreiding van concept naar indicatoren en verdere integratie van gegevensbestanden - aankoop van hard- en software 	KSF Optimaal gebruik van ICT	<ul style="list-style-type: none"> - aantal geproduceerde rapporten op basis van datawarehouse 	<p>Progr. 21.1 BA 12.02</p> <p>123.947 euro (5 miljoen bef)</p> <p>transfer naar progr. 99.1</p> <p>onderdeel van meerjarenprogramma (40 miljoen bef)</p>
<p>Redesign website</p> <ul style="list-style-type: none"> - uitvoering op basis van standaard voor contentmanagement 	SD1 Coördinatie en eenloketstatistiek KSF Communicatie over statistiek	<ul style="list-style-type: none"> - aantal gebruikers neemt toe: toename trafiek met verhoogd aandeel voor overheid (nu 1/3) - tevredenheid van gebruikers met prioriteit voor de overheden 	<p>Progr. 99.1 informatica departementen AZF en COO</p> <p>? (3 miljoen bef)</p>
<p>Werving personeel en competentie management</p>	KSF Uitbouw van professionele cellen	<p>Kwaliteitsverhoging en toename van eigen productie van statistieken waarmee de lacunes op internationaal niveau worden weggewerkt en waardoor de regering haar beleidswerk goed kan onderbouwen</p>	<p>Progr. 21.1 BA 12.02</p> <p>138.820 euro (5,6 miljoen bef) transfer naar progr. 99.1 personeel</p>